Demokracie vznikla v Athénách, Českou televizi k tomu nepotřebovala, vzkázal Vondráček opozici

Datum	16.10.2026
Subjekt	Svobodní
Autor	Libor Vondráček
Region	Tschechische Republik
Kategorie	Medien, Werbung und PR, Politik, Staatsverwaltung und Selbstverwaltung

Povolební debata pořadu 360° na CNN Prima News měla sečíst vítěze a poražené komunálních a senátních voleb. Předseda Svobodných Libor Vondráček z ní však udělal lekci o tom, jak opozice zachází se slovem demokracie, proč ODS ztrácí půdu pod nohama a proč by se daně neměly rozdělovat ukazováním prstem na vybraná města.

Úterní vydání diskusního pořadu, který moderoval Michal Půr, se neslo v duchu povolebního zúčtování. U jednoho stolu se sešli místopředseda Sněmovny Patrik Nacher (ANO), předsedkyně poslaneckého klubu STAN Michaela Šebelová, čerstvě zvolený senátor a předseda lidovců Jan Grolich a Libor Vondráček, jehož Svobodní působí ve Sněmovně v klubu SPD. Zatímco ostatní se přetahovali o to, kdo smí nosit pomyslné žezlo lídra opozice, Vondráček si zvolil roli, která mu sedí nejlépe: roli ironického glosátora, který oponentům nastavuje zrcadlo.

Prezident jako lídr opozice

Debatu otevřel průzkum, v němž lidé za nejvýraznější tvář opozice spontánně označili prezidenta Petra Pavla, za ním premiéra Andreje Babiše a teprve potom skutečné opoziční politiky. Šebelová odmítla, že by se prezident do takové role dal stavět. Vondráček připomněl, odkud se ten dojem bere.

„Vy jste ho podpořili. Všech pět stran před druhým kolem jasně podpořilo Petra Pavla. Předtím deklarovaly, že tu jsou tři kandidáti – Petr Pavel, Danuše Nerudová a Pavel Fischer. Byli to vaši kandidáti, tak se za to nestyďte," vzkázal bývalé vládní pětikoalici. Podle něj by stejně uvažovala každá vláda: „Kdyby se Andrej Babiš stal prezidentem, tehdejší vláda by určitě říkala, že prezident Andrej Babiš je lídr opozice. To je úplně normální."

Svobodní podle Vondráčka ve druhém kole prezidentské volby nepodpořili nikoho. Na Hradě by raději viděli člověka, který v minulém režimu nezastával žádné pozice a byl by symbolem něčeho lepšího a nového. Spolupráci s hnutím ANO ve Sněmovně pak obhájil prostou aritmetikou: ANO získalo obrovský mandát a bez něj Svobodní svůj program prosadit nemohou.

Stará dobrá ODS

Nejostřeji se Vondráček vyjádřil k plzeňskému případu, který v posledních dnech rozvířil vody na pravici. Končící senátor ODS Aschenbrenner, který v prvním kole skončil třetí, se před druhým kolem postavil za kandidátku hnutí ANO, a nikoli za Karla Řehku, kterého podpořil STAN. Vedení ODS v čele s Martinem Kupkou i expremiér Petr Fiala jeho krok veřejně kritizovali.

Vondráček v tom žádný skandál nevidí. „Stará dobrá ODS ještě nechtěla zavádět euro, stará dobrá

ODS měla pravicově konzervativní program a on je reprezentantem staré dobré ODS," vysvětlil. Současná ODS podle něj převzala program STAN, a proto jí ubývají preference: „Nemůže být víc stanařka než STAN sám."

Moderátor nabídl jiné vysvětlení – Aschenbrenner se možná mstí za to, že STAN v Plzni porušil předvolební dohody opozice. Vondráček však trval na tom, že rozhoduje povaha obou kandidátů. Řehka podle něj není Plzeňák, nevychází z místní politiky a reprezentuje program diametrálně odlišný od toho, co kdysi představovala ODS. Odkázal přitom na senátorská „vysvědčení" shrnující hlasování o české koruně, hotovosti či referendu: Aschenbrenner hlasoval opačně než David Smoljak, a Řehka by se podle Vondráčka v Senátu řadil právě po Smoljakově boku.

Demokracie bez České televize

Když Šebelová označila kroky vlády, včetně změny financování veřejnoprávních médií, za ohrožení demokracie, sáhl Vondráček po historické zkratce. „Demokracie vznikla v Athénách a myslím si, že to bylo bez České televize i bez Českého rozhlasu," poznamenal. Opozici vyčetl, že nálepku nedemokratičnosti lepí na vše, co se jí nelíbí, i na snahu vlády plnit program slíbený voličům. „To je jako Milion chvilek pro demokracii, který ji stráží, jen když vládne někdo jiný než jeho favorit."

Stejně odmítavě se postavil k označení „lex pomsta", jímž STAN častuje úpravu služebního zákona omezující pravomoci prezidenta. Označil ho za absurdní nesmysl. Změna se podle něj týká všech budoucích prezidentů a tuto oblast dosud upravoval běžný zákon o zahraniční službě, nikoli ústavní zákon. Pokud by byla protiústavní, rozhodne o tom Ústavní soud.

Koalice bez programu

Zbytek debaty se točil kolem povolebních koalic. Grolich přiznal, že tam, kde lidovci vedou vyjednávání, upřednostňují spojenectví bez ANO. Vondráček to vyložil po svém: „To je takový vzkaz pro voliče. Nejde o program, ale jde o to pokusit se udělat koalici bez ANO." Opozice, která by z centra ráda určovala, kdo s kým smí v regionech vládnout, mu připomíná Brusel. „Vy jste trošku taková malá Evropská unie, akorát ve svých sekretariátech," rýpl si.

O výsledku vlastní strany mluvil střízlivě. Svobodní mají podle něj pravděpodobně stále čtyři, možná pět starostů a v mnoha městech posílili. Když Šebelová popřela, že by její kolegové z Ostravy telefonovali s moderátorem, neodpustil si poznámku, ať si pořídí šifrovaný telefon.

Daně podle algoritmu

Závěr debaty patřil penězům velkých měst. Zatímco ostatní se přeli, zda vláda sáhne Praze na peníze, Vondráček přesunul pozornost k menším obcím. Připomněl, že zhruba polovina lidí v Česku žije v obcích s méně než 13 000 obyvateli a že koeficienty rozpočtového určení daní jsou vychýlené ve prospěch čtyř vybraných měst. Plzeň si podle něj místo mezi nimi vylobbovala.

Navrhl proto jiný přístup. „Pokud by byl nějaký parametr, nějaká funkce, něco, co bude skutečně reagovat na vývoj v těch obcích, a bylo by to dáno matematicky jako algoritmus, bylo by to pro lidi daleko lépe vysvětlitelné, než když se prstem ukáže na čtyři města," řekl. Obyvatelé menších obcí se podle něj jen těžko smíří s tím, že Pražané dostávají daleko víc.

V debatě, v níž se ostatní předháněli v tom, kdo je skutečným lídrem opozice, tak Vondráček hrál jinou hru. Nenabízel vlastní vizi vítězství, ale nepohodlné otázky: kdo má monopol na slovo demokracie, kdo dnes vlastně je ODS a proč by se veřejné peníze měly dělit podle vlivu, a ne podle pravidla.

https://svobodni.cz/novinky/demokracie-vznikla-v-athenach-ceskou-televizi-k-tomu-nepotrebovala-vzkazal-vondracek-opozici